

Szerkesztővel értekezni lehet mindennap 11 és 12 óra között. — A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény **Margitai József** szerkesztő nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Fischel Fülöp könyvkereskedése. Ide küldendők az előfizetési díjak nyilvántartás és hirdetések.

Hirdetési költségek különösen számítandók.

MURAKÖZ

MAGYAR ÉS HORVÁT NYELVEN MEGJELENŐ TÁRSADALMI, ISMERETTERJESZTŐ ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

A »Muraközi tisztai önégegyező szövetkezet«, a »Csáktornyai takarékpénztár«, a »Muraközi takarékpénztár« sat. hivatalos közlönye.

Előfizetési árak:

Egész évre 4 frt
Fél évre 2 frt
Negyed évre 1 frt
Egyes szám 10 kr.

Hirdetések még elfogadtnak:

Budapest: Goldberger A. V. és Eckstein B. hird. irod. Bécsben: Schalek H., Dukes M., Oppelk A., Daube G. L. és társánál és Herndl. Brnben: Stern M.

Nyitási petisora 10 kr.

A muraközi kérdés.

A Muraköznek, ideiglenes elcsatoltatása után, a 60 es éveken az anyaországhoz történt végleges visszacsatolását drávántuli horvát atyáinkiai elfelejteni csak nem tudják. S ha a Muraközről valahol megemlékeznek, történjék az bár újságban vagy könyvben, soha sem említi másként, mint „a mi diszes, pompás édenkertünk.“ S valóban Muraközre ez az epitheton rá is illik. Egy pillantás a hegyvidéknek valamelyik kimagasló pontjáról s szemünk elé kerül a legszebb panorama. Síkság váltakozik domb vidékkel; a kalász és csulkadus szántóföldek mellett kövér rétek, barátságos ligetek, lombos erdők, gazdag gyümölcsösök, nektárus szőlők a legszeszélyesebb változatokban bontakoznak ki minden irányban. Ez a 16 ml²-nyi terület magában egyesíti a legváltozatosabb képet. Egyhanguságról szó sincs itt. Ki megunja a lapályt, ott találja a dombos felületet; ide menekülhet az, kire néz a nap forró sugarai türelhetelenné válnak; árnyat nyujtanak a felszíget sűrű erdői, illatos rétjei, üde levegőt ligetjei. S hogy mi se hiányozzék, hogy a kép teljes legyen, ott van szegélynek a Mura és a Dráva. Soha s sehohol ennél szebb keret a kép befoglalására!

A természet remekelt tehát. Emberi kéz azon nem rontott, mert alakítólag abba

be nem folyt. Minden a maga eredeti szépségében, igéző meghamisítatlan nagyszerűségében!

Értjük tehát a fájdalmat, mely a kedves szomszédokban megnyilatkozik mindannyiszor, valahányszor Muraköz elvesztése fölött kesereghetnek. Megszóllálnak ilyenkor a jermiadák az „edenkertnek“ elvesztéséről. Majd megszakad a szívök, hogy Horvátországban eme sarkában magyar a közgazgatás, az igazságszolgáltatás; hogy iskoláinkban a magyar nyelvet tanítjuk; hogy a horvát irodalmi nyelven írott tankönyveket iskoláinkból kiküszöböltük s becsempesztük a »kajkavci« idiomát, a magyar helyesírást; valamint, hogy ujabban még a községeknek horvát neveit is megmagyarosítottuk.

Igazán jogosak a panaszai! Mert a Muraköz Magyarországhoz 1861. óta tartozik csak! Mert a Muraköz mindenkor horvát terület volt. Mert hazánk a Muraközt usurpálja, az jogos tartozékát nem képezheti. A Muraköz csak afféle lopott jószág, melyért Magyarország busásan fog egykor vezekleni a történelem ítélőszéke, vagy még inkább sa át lelkiismerete előtt.

S mindezeket a dolgokat mind azért mondogatják, mert a Muraköz lakosságának java része horvát anyanyelvű s mert a Bach-korszak alatt horvát tisztviselők »boldogították« az idevaló népet.

Effejejtik természetesen, hogy a Muraköznek Magyarországhoz való tartozása a honfoglalás idejéből való még tehát sokkal korábbi, mint a mostani területre egyszerűen lopva átlpántalt Horvátországnak létezése; hogy a Muraközt az absolutismus egyszerűen csak elszakította hazánk területéből s a jó szolgálatokat teljesített Horvátországhoz kapcsolta a nélkül, hogy ezen eljárás a törvényességnek még csak színezetével is bírt volna. Nem veszik továbbá észre, hogy a Muraköz lakossága, ha anyanyelve a horvát is, azért legkevésbé sem gravitál Horvátország felé, mert arra eset nincsen, hogy az idevaló lakos magát horválnak vallja; ezt a föllevést magától visszautasítja, mivel ő »muraközi« nék nevezi magát s mint ilyen érzelmeire nézve sokkal közelebb áll a magyarsághoz, mint drávántuli fajrokonaihoz, a kikre egyébiránt 1848 ban sem hallgatott.

A Muraköznek hová tartozandósága szerintök ez idő szerint elintézték úgy ugyan, de olyan kérdés a mely még megoldásra vár. Az ultra horvátok ezt nyílt kérdésnek szeretik tekinteni s sürűbben azért nem bolygatják, mert az időt megoldására elérkezettnek még nem látják s addig is, míg ez megtörténik, ex mera gratia nyugodni hagyják békében.

Ha tehát politikailag így gondolkoznak, csoda-e, ha egyházi sérelmeikkel is telekürtölik a világot s hevesen tiltakoznak az

A „Muraköz“ tárczája

Valami a körmökről.

(Folyt. és vége.)

A lélek tükrének a költő a szemet mondja; az orvos meg hasonló, talán még több joggal a test tükrének is nevezhetné azt. Egyes orvosok lassanként odajutnak, hogy a különben nehezen konstataható belső bajokat egyszerűen a szemekből olvassák ki. Az egészség állapotának visszautérítője úgy látszik a köröm is s bizony az az idő sincs talán messze, a mikor az orvos pacienseinek a szó szoros értelmében ujjait fogja vizsgálgatni, hogy a körmök alakjából, színéből s keménységéből pontos vizsgálat mellett a beteg baját megállapítsa.

Hogy a tisztaság elhanyagolásával a körmök alatt csunya s némelykor, kivált véres sebek érintése a kalmával, veszedelmes piszok is gyűlemlik, ismeretes s sok embernél bizony nagyon is mindennapi n egyszokott jelenség. S hogy ez a piszok mennyire ártalmas lehet, kivált a körömragókra nézve, kitűnik, ha tudjuk, hogy azoknak különféle bacillusok s különböző gombák, nevezetesen penészgombák képezik alkotórészeit. Ezek eléggé figyelmeztethetnek arra, hogy körmeinket rendszeren gondozzuk.

Mint sok másban, úgy a körmöket illetőleg is tetemesen vannak előre az amerikaiak. New-Yorkban már évek óta áll fenn egy intézet, melynek feladata a kezek gondozása s annyira fölkapott ez az intézet, hogy dandyk, előkelő urasok s divathölgyek köteleességöknek tartják

azt hetenként 2–3 szor fölkeresni, hogy ujjajukat ápolassák. Az érdező egy karosszékekben foglal helyet, melynek asztalkáján kefék, szivacsok, reszelők s a körömszépítő művészeknek egyéb eszközei helyezték el. Az ujjak hegyét mindeneke ott kölni vízben áztatják, s rövid idő múlva hol kenőccsel, hol hintőporral dörzsölik be föl-váltva. Ezután simítják, reszelik, idomítják a körmöket. Egy óra alatt rendszeren van a kliens s fizet 1 dollárt (240 frt). Borsos ugyan az ár, de azzal a tudattal távozik a fiesu-, hogy gondosan ápolat körmei vannak.

Egy másik tujajtás a divatnak, a mely hasonlóképen az Újvilágban lapot lábra s kivált a nők körében kultiváltatik, a körmök megaranyoztatása. Egy francia körömművész plántálta át ez örültséget az oceanon túlra s üzlete virágzik. A szerint, a mint egy vagy öt körömöt, vagy a két kezének mind a tíz körmét vettei tulajdonosa a műtétnek alá 1, 3 vagy 5 dollár az ára. A művész aajtaja fölött ott olvasható a fölirat: „Itt asszonyok megaranyoztatnak.“ A dolgozó szoba talainak mentében a karo-székeknek egész sorát láthatjuk; az ablaknál ott áll az asztalka, rajta egész sokasága a keféknek, csékeknek, üvegcséknek s egyéb kisebb-nagyobh, a műtétnél használt eszközöknek. A megaranyozandó körmöket először is gondosan megmossák s megkelelik. Erre oldatot öntenek rájuk, mely ez ideig a fölitalónak titkát képezi s erre kenik végül az aranyat. A megaranyozott körmöm egyre nő s szűnlen úgy nyírlandó, mint a másik, miközben az aranyozást ismételni kell, mert a köröm tövében a körömnek eredeti színe jelenkezik. Mosdás közben az arany nem tűnik le a körmökről, erőszakkal sem távolítható el. Nincs rá eset, hogy leomoljon legyen, mert a massa nagyon tartós. Uvalmasak e mű

tétnél a preparacio, melyek sokszor 3 órát is igénybe vesznek. Egy amerikai nőnek állítása szerint különben hamar feledhőtni ez unalmas „ülések“, mert az ily körmök alatt a piszok nem látható, minek következtében a körmöknek nem igen kell gondját viselni. S ez a körülmény szerinte elegendő kárpólatat nyujt a kiallott sekaturakért Valóban irigyendő temperamentuma!

Az aranyozást egyébiránt a körmök befűtése kezdő újabb időben ki-szorítani. Philadelphia-nak egyik főutcájában egy házban a következő hirdetés látható: „Itt körmök-e fényképeket, monogramokat és több efféleket rajzolnak. Ár 25 dollártól fölfele.“

Ha ez épületnek vilamos csengettyűjét megnyomjuk, kinyílik az ajtó, a hol egy aranyos zsinorattal s nehéz gombokkal gazdagon díszített vörös levezbe bujtatott négerfiú fogad, ki nyomban egy elegáns szobába vezet, melyben egy selyemruhába öltözött sápadt asszonykát találunk magunk előtt. S a mikor elmondja, hogy fényképet, egyéb képeket, egész szokat vagy egyes betűket a körmökre vágni képes, kijelenti, hogy az utóbbiakért 25, az elsőért 50 dollár fizetendő. „Igen uram, — mondja az elképedő jövevénynek az asszonyka — az én művészetem egészen új, még Amerikában is. Oh, ez egy bájos, ésszerű tudomány! Gondolja csak mekkora boldogság az a szerelmesre nézve, ha kedvesének arcaképet hüvelykujján hordozhatja magával s a mely onnan el sem távolítható!“

Bámulatos, hogy a civilizatio terén az amerikaiak mennyire haladtak elő; s mert a körmök ápolásában s szépítésében aligha fogjuk tudni őket túlszárnyalni, azért legokosabb, a mit cselekedhetünk, ha e kis tanulmányt a körmökről ezennel befejezzük.

ellen, hogy a Muraköz a zágráb-egyházmegyei érsekségtől elcsatoltassék. Előttünk fekszik az Obzor s a Katolicki List. Ezekből tudja meg csak az olvasó, hogy a szegény muraközi nép mennyire szívén fekszik a jó horvátoknak. Nincs az a szerető anya, a ki dédelgetett gyermekén nagyobb gyöngédséggel csüngne, mint az Obzor s a másik egyházi hivatalosnak cikkírója e pillanatban. Félnék attól, hogy a hívek el fognak kárhozni, mert úgy járnak majd, mint a murántuli vendék, a kik szertintök szintén a horvát nemzetkedés gyermekei, akik lelkipásztorukat meg nem értik, az ígéket be nem vehetik s a menyország kapuit meg nem nyithatják.

No hát ez az állítás hajanál fogva előrántott, erőlegett argumentum. Azzal vajjon, hogy magyar tanítók vannak iskoláinkban alkalmazva, gyermekeink oktatóikkal sem érintkezhetnek? Azzal vajjon, ha lelkészeink magyar semináriumban nyerenek kiképeztetésüket, egyáltalában ki lesz az zárva, hogy horvátul is tudjanak? Vajjon azok a vérünkbeliek, a kik a philosophiáig magyar iskolákban nyerik tanulmányaikat s innen Zágrábba mennek a kis semináriumba, horvátul nem tudnak? Ha nem beszélnek e nyelvet, vajjon mit csinálnának ott velük? hogy boldogulhatnának a tananyaggal. A muraközi fiu, ha Szombathelyen végezné a theológiát, hazajövet egész jól és könnyen érintkezhetnék a néppel, mert a nép nyelvét beszéli s ennek bizony több hasznát veszi, mintha az ily nyelvvél tömik tele fejét s oly elvekkel szívét, melyet itt senki meg nem ért s melyeket tőle senki el nem fogad.

Ne féltsek tehát jóakaróink! Üdvözölni fognánk mi hazafias magyar papság alatt is, természetesen a magunk módja szerint.

Csak ne legyenek oly nagyon hivatlan prókátoraink! Ügyünknek védelmezésére föl nem kértük őket, fölösleges nekik tolakodniok. A ki haragszik, annak nem szokott igaza lenni S ennek adják az Obzor s főleg a Katolicki List bizonyítékait, a mikor Zalamegye mozgalmát megtámadják s ez ellen a közvéleményt reakcióra ingerlik. Az meg épséggel nemtelen eljárás, melyet a zágrábi káptalan a muraközi hazafias papsággal szemben elkövet. Elítélendő eljárása, mert a keresztény egyháznak türelemben példával kell előljárnia; mert mint horvát testületnek respektálnia kell másnak jogait is, a mikor ők maguk is folyton arra hivatkoznak. Sokkal loyálisabb eljárás volna, ha türellemmel néznék az ügy fejleményeit s bevárnák a végét, semhogy hajszát indítanak alantas közegek ellen.

Jól esik olvasnunk a megyei közlés újabb határozatát. Reméljük, hogy ez az ügy lebonyolítását sietetini fogja, mert e kérdésben egy nagy nemzeti érdek áll követező módon az ország előtt. Itt az ideje, hogy Ő Felsége korábbi határozatának érvényt szerezzünk s ennek nyomán tettek lépjenek a hiábavaló habozás helyébe.

Tanítógyűlés.

A muraközi tanítókör tavaszi közgyűlését f. hó 31 én, mult csütörtökön, tartotta meg Alsó-Krályoveczen, a Muraköz szívében.

Valóságos ünnepi színt öltött ennek a kiközösgnek képe, melyet a meleg s barátságos fogadtatás, melyben a tanítótság ott részeseült, még fokozott.

Muraköz tanítóóságának mintegy 50 munkása gyűlt ott össze, hogy eszméket cseréljenek: paedagogiai tapasztalataikat egymással közöljék s hogy ama káposc, mely az egy cél felé törtetőket kell, hogy összekösse, még szorosabbra fűződjék. Hogy az ily értekezletek a mellett, hogy a tanítóssal foglalkozóknak monoton napiait némileg földerítik, a tanúgynek is meglehetősen hasznára válnak, ki tagadná: s ép azért fájhatjuk, hogy az állami iskolai tanítók jelenlétét rendszeresen nélkülöztünk kell s egyedül csak azért, mert az állampénztár tulterheltsége miatt a magas kormány szükségesnek látta a napidíjat s utazási költséget tőlük megvonni! Ha csak ez volt az ok, úgy legalább remélhetjük, hogy ezen viszás állapot sokáig már nem fog tartani s az állami isk. tanítók is meg fognak jelenni ott, a hol képzettségöknel fogva helyüket oly mértón betöltenék.

Az ülés lefolyásáról különben a következő tudósításban számolunk be

Kilencz óraker kezdődött az ünnepély a szokásos istenisztelettel, melyet a parochiának Dráskoveczen székelő plébánosa Mesterics Gábor, mondott. Miután a mise végeztével említett lelkész, mint házigazda a tanítósságot, az emberiség nevelőjét, üdvözölte s a tanácskozáásra Isten áldását kérte volna, kezdődött meg az iskola termében a gyűlés.

Mesterics plébános bemutatván Alsó-Muraköz egyházm. tanfelügyelőjének megbízó levelét, hogy őt e gyűlésen képviselje, Jeney Gusztáv, a kör elnöke, üdvözli őt mint vendéget, valamint az összes megjelenteket s miután a határozatképességet konstatálja, az ülést megnyitottnak nyilvánítja. — A jegyzőkönyv hitelesítésére Thorday János s Zrinyi Károly küldetnek ki. — Elnök jelentésében kiemeli, hogy a választmány két ülést tartott, melyeken a kollektabor megváltásának ügyével, a lendvai s légrádi kartársoknak a körbe való belépésével s a közlés tárgysorozatának megállapításával stb. foglalkozott, továbbá, hogy a tagok száma 93; miből kitetszik, hogy körünk a legnépesebb megyei köröknek egyike.

A jelentés helyesléssel találkozott

Az ülésnek a tagságdíjak beszédese céljából 10 percze történt föltüggesztése után való további folyamában jelenti Polyák Mátyás pénztáros, hogy a kör pénztára 38 frt 60 krt tartalmaz s hogy az összes hátralék 333 frtra rug, mi az 1 forintos tagságdíjakat tekintve, rendkívüli mulasztásokra mutat. A jelentés tudomásvételével a bemutatott számadások revideálására Rhédey Ferencz és Steinauer József küldetnek ki, a jövő éviékre Rhédey és Fischer E.

Az Eötvös-alap tárgyában jelenti Alsözeghy Alajos, hogy e célra a mult évben 12 frt folyt be összesen.

A tisztújítás egyhangulag ment végbe, a mennyiben a régiek választattak meg újból. Elnök Jeney G., alelnök Majhen Ferencz, jegyző Alsözeghy A., pénztáros Polyák M A választmány tagjai: Rhédey F., Pálya Mihály, Mencsey Károly, Szinkovics Ferencz, Margitai József, Grezló János, Zrinyi K., Ujváry Mihály, Felméry Albert, Thorday J., Dobssy Elek.

Tánczos Ferencz goricsáni tanítónak mily módon és mily eszközökkel tartsa fenn iskolájában a tanító a fegyelmet? cz. gonddal kidolgozott fölolvásásáért a közlés kvi köszönetet szavazott s annak sokszorosítása céljából megkeresi a Mura-

köz szerkesztőségét, hogy azt egész terjedelmében, vagy kivonatban lapjában közölje.

Kovácsévics István krályoveczi tanító előadása: »Hogyan tanítom én a számtant?« élénk vitát kellett, a melyben Kaczun, Fuchs, Herboly, Thorday, Alsözeghy stb. vettek részt. A vitaközös befejezésével előadónak köszönetet mondtak.

A központi elnökség kérdésére kijelenti a kör, hogy ez idén megyei ált. ülésnek megtartását fölöslegesnek tartja; a másik megkeresésre vonatkozólag pedig a választmányt bizza meg, hogy az 50 frankos arannyal való megjutalmazásra a központi pénztár terhére hirdetendő pályázatra alkalmas tételt gondoljon ki s azt a központi elnökséggel közölje.

Néhai Krob Pál siremlékének leleplezésére a kör a maga részéről az elnököt s a jegyzőt küldi ki.

A kiküldött sz. v. bizottság részéről Rhédey kéri, hogy pénztárosnak a fölmentvényt megadják; mi meg is történik. A restantiák behajtásának mikéntje fölött megeregett eszmecserében Majhen F. indítványára hogy, miután a tanítók anyagi helyzetének a közel jövőben történendő javítására fényes ígéretek birunk, a restantiák behajtásával is várjon a kör mindaddig, míg meg ezt a hátralékosok könnyebben meg nem tehetik. Az indítványhoz a kör természetesen hozzájárul.

A jövő évi közlés helyéül Csáktornyanak a M-Szt.-Mártonnak mellözésével M-Szerdahelyt tűzik ki.

Elnök, miután a tagok szives türelmét megköszönte volna, az ülést feloszlatta.

A gyűlés ezzel dél 11 és fél óraker véget ért.

A közlés befejezésével egy óraker gyűlte össze a tanácskozó tanítók Czár vendéglőnek helyiségében — ebédre. A hangulat csakhamar kedélyessé kezdett válni, mihez a cigányzenén kívül első sorban természetesen a ki üő konyha is nagymértékben hozzájárult, mert tartózkodás nélkül ki kell jelentenünk, hogy Czár régi hírnevéhez méltón ez alkalommal is kitett magáért.

Az ebéd folyamában csakhamar megeregett fölköszöntök elsejét Majhen F. mondta, ki Mesterics plébánost éltette. Jeney G. ugyancsak Mestericsre emelte poharát, mint a magyar papoknak mintaképét s a magyar tanítósságnak meleg barátját dícsőtven őt. Mesterics a virágos kert gondozóját, a kör elnökét, Jeneyt köszönté fel. Horváth Honor hittanár szelemes pohárköszöntőben a tanítósságra emeli poharát. Rhédey F. a tanítótság barátját, Verbanesics Nándor jegyzőt és iskolaszéki tagot élteti. Mesterics a tanítók nesteróra Majhenre; Zrinyi K. a távollévő, de szellemileg köztük levő Molnár Elek ügyvédre s a kör t. elnökére ürit poharát, mint a magyarosításnak lelkes bajnokára s a tanúgynek hatalmas barátjára. Az ebéd 4 óra felé ért véget, a mikor is kiki hol vasuton, hol kocsin, a szélrözsza minden irányában a legjobb emlékekkel eltelve hazafelé sietett.

KÜLÖNFÉLÉK.

— A M. Ö. T. Sz. igazgatósága ma déli 11 és fél óraker havi ülést tart.

— Gyenyos győzelmet aratott a csáktornyai áll. tanítóképezde a magyar tanulók orsz. tornaversenyén. Az intézet elismerő okmányt nyert, ugyszintén tornatanára; 2

növendéke pedig u. m. Horváth József III-ad éves és Végh Győző III-ad éves ezüst érmet nyertek Ez nem megvetendő siker, ha tekintetbe vesszük, hogy a versenyen jelen volt 78 vidéki intézet közül a csáktornya'n kívül csupán 8-an nyertek elismerő okmányt és hogy négyezeresen egyik vidéki intézet sem győzött. Tanítónövendékeinknek a versenyben résztvett 32 főnyi csapata fejelemzettségéért és buzogánygyakorlataiért, Gréz'ó János tornatanár kitünő vezényleteért, Horváth József 200 méteres futásban és Végh Győző 150 méteres gátversenyben mint első győztesek arattak dicsőséget az intézetnek és önnön maguknak. A buzogánygyakorlatok alatt az óriási közönség szívet nélkül éljenzett és tapsolt. Intézetünk csapata és egyes tagjai a fővárosban verseny után is figyelmet tárgyát képezték. Az idehaza maradt tanítónövendékek társaikat megérkezésükkor (20-án reggel) nagy lelkesedéssel fogadták. A képezdét fellobogózták, a győzteseket megkoszorúzták. Üdvözölük mi is képezdénk derék ifjait a győzelem alkalmából!

— **Iskáró** Wolf Bé'a dr. helyb. orvos holnapután, kedden, esküszik örök hűséget a soprani ir. imaházban Breyer Flóra kisasszonynak Kis-Martonból. Zavartalan boldogságot kívánunk a fiatal párnak.

— A filloxera elleni védekezés ügyében mult pentekre hirdetett alakuló közgyűlés nem volt megtartható.

Népmagyarosítások. A csáktornyai járás példáját úgy látszik a perlaki járás közönsége is követni szándékozik. Jelét adták ennek Czirkovlyán, Alsó Krályovecz, Kottori s Goricsán községek, a melyek nevöknek megmagyarosítására engedélyért a kormányhoz fordultak. Cirkovlyán — Dráva-Egyház A Krályovecz — Mura-Király, Kottori — Kotor, Goricsán — Mura-Csányra óhajta nevét változtatni. Örvendetes jelenség mindenestre, a mikor a Muraköznek horvátaikja községek magyaros hangzása név után törekednek, mert ezzel kétségtelen jeleit adják hazafias érzelmeiknek, a mi különösen most, a mikor a Muraköz elcsatolásának kérdése napirenden van, kétszeresen figyelemre méltó esemény. De ép azért, mert a községek nevei megmagyarosításának szerfölött örvendünk, nem tudjuk eléggé figyelmeztetni s kérni az illetékes köröket, hogy a nevek választásában körültekintéssel s nagyobb gondnal járjanak el, mint a hogy ezt ez alkalommal tették, mert hogy Kottori miért kereszteltek el Kotornek s Krályovecz Mura-Királynak, azt fölfogni nem vagyunk képesek. Szükséges ugyan első sorban, hogy magyar legyen a neve a községnek, de megkivánatjuk, hogy ratio is legyen benne, pedig Kotor nem az, mert akkor a Vakar, Söpör, Kapar stbnek ép akkora a jogosultsága és értelme, mint ennek, pedig az ilyfajta keresztelés ellen méltán tiltakozhatik bármely község is. A nevet gyakran nem változathatjuk; ha tehát ilyenre vállalkozunk, járjunk el óvatosan, mert nem egy két évre szóló munkát végzünk vele.

— A **„Zala Helikon“** alakuló közülését ma d. u. 3 órakor tartják meg Zala Eger szegen Rosenberg Henriette urnő lakásán. Az úók ezen u. egyesületének 50 tagja van edd g.

— **Jd.** Turcsisecse, alsó-muraközi kis községben tűz támadt f. hó 21-én a reggeli órákban, mely egy házat meg ólat hamvasztott el. A tüzeset vigyázatlanság következmenye, a mennyiben a padlásra öllhordott hamuban é zre nem vett izzó parázsból támadt. A veszélyt a rendes időben szerencsére lokalizálni sikerült.

— **Iskáró.** Baudot Mária kisasszonyt,

a Wollák család művelt francia nevelőjét, csütörtökön reggel vezette oltárhoz. Khál Elek dr ügyvédjelölt Pécsről. Az esketése magyarul történt.

— **Elismerés az érdemnek.** Molnár Mária k. a. a helybeli kisedővő-egyesületnek derék óója a Kisedek O.s.z. Egyesülete által mesékre kitűzött pályázatán „a kis ökör-szem meseje“ cz. dolgozatával nemcsak a kitűzött öt aranyat, de azonkívül a meddön maradt egyéb pályázatokból főmaradt többi öt aranyat is elnyerte pályadíjjal az egyesületnek pünkösöd hét(öt)jén tartott közülésé alkalmával. A ki Molnár kisasszonynak öt évi helybeli működését figyelemmel kíséri s gyönyörködött azon eredményén, melyet a kiadetek nevelése, teljesen azok magyarosítása körül felmutatni képes volt, nem fog eszálkózni a kitüntetés fölött, mert el fogja ismerni, hogy hivatottabb bajnokát a nevelésügynek a kitüntetés nem érhetle volna, mint Molnár Mariát, kinek szíve csak a magyarságrért, egyedül az ártatlan kisedekért dobog. A kisednevelés érdekében kívánjuk, hogy a lelkes óvónő tehetségét e téren még igen sokáig érvényesíthesse!

— **Vasuti ügy.** Új nyári menetrend lép életbe jövő hó 1-jével Csáktornya és Varasd, valamint Varasd és Csáktornya között. E szerint délben Varasdra utazhatunk át s még a délután folyamában a 4 órai vonathoz vissza is érkezhetünk. Az új vonat déli 12 órakor indul Csáktornyáról és Varasdra érkezik 12 óra 28 perczkor délután; Varasdról indul 3 óra 12 perczkor d. u. és Csáktornyára érkezik 4 óra 10 perczkor d. u. S így jun. 1-től fogva 4-szer utazhatunk át naponként Varasdra s ugyanannyiszor jöhetünk vissza onnan. Ez az új menetrend a varasdiak kívánságára vezettetik be, hogy a déli s a 4 órai vonatokkal közvetlen összeköttetésök legyen.

— A szt.-ilonai vásár kedvező időjárás mellett akkora látogatottságnak örvendett f. hó 22-én, a melyhez hasonlóra nem igen emlékezhetünk. A Csáktornyáról Szt.-ilonára vezető széles országúton alig lehetett mozdulni, annyi ember és állat fordult meg azon. Hogy mily szokatlan számban keresétek föl a vásárt messze vidékekről a vevők, bizonyítja legkelatásabban azon tény, hogy privát házakban is kénytelenek voltak lakást keresni, a hol egy szobáért 10—15 frotit is hajlandók voltak fizetni. Ló s marha rendkívüli számban volt; de mégis nagyobb vala a vevők, mint az eladók száma, miért is a jószág ára nagyban felszökött. Délután felé beborult ugyan s meg is eredt rövid időre az eső, de ez már a vásár sorsán nem változtatott s így minden tekintetben sikerültnek mondhatjuk, a mi nagy szo, a mikor a szt.-ilonai vásár pótvásár nélkül vajmi ritkán szokott felotyni.

— **Blaha Lujza** asszony Vedressy Gy. színtársulatánál mint vendég fog föllépni e hónap végén Keszthelyen, majd Nagy-Kanizsán.

Meghívó. A goricsáni önk. tüzoltó-egyesület 1891. évi május hó 31-én a Hirschmann-féle malomnál, a Ternava patak mellett, saját pénztára javára tavaszi mulatságot rendez. Belépti díj személyenként 50 kr. Családjegy 1 frt. Kezdeté d. u. 4 órakor. Kedvezőtlen idő esetén az ottani korcsma helyiségben tartatik meg.

— **Pályázat** hirdettetett a zalaegerszegi kir. adóhivatalhoz számtisztai állásra.

— **Új orvos Letenyén.** Kovacsics Ferencz dr. gyakorló orvos Letenyén letelepedett.

— **A sümeg tapolcazi** h. é. vasut Le-sencze-Tomaj és Tapolcaza áll-másokkal május hó 16-án a nyilvános forgalomnak átadatot. Mindkét állomás az összes forgalomra van berendezve. A vasuton szállítandó személyek és áruk után szedendő szállítási díjak az ezen vasutra nézve kiadottเทศésí és áru díj-szabásában foglaltatnak

— A triesti általános biztosítársaság (Assicurazione Generali) f. é. április hó 30-án Triestben tartott 59-ik közgyűlésén beterjesztette az 1890. évi mérlegeit. A közgyűlésnek tett jelentéséből értesülünk, hogy az életbiztosítási ágban a díj-tartalék 2,293,129 frt 35 krral szaporodott és 1890. december 31-én 28,927,291 frt 36 krra emelkedett és hogy az 1890-ben újonnan kötött biztosítások összege 16,696,232 frt 94 krra rugott, mi által az 1890. decz. 31-én érvényben levő biztosítások tőkeösszege 12412141 frt 72 krra szaporodott fel. Az évi díjbevételek az illetékekkel együtt 5,002,565 frt 89 krt tett ki. A

tűz- és szállítmány-biztosítási ágazatokban a díjbevétele 9,017,000 frt 32 krt tett ki, mely összegből, mint minden teherőt mentes díj-tartalék 2,250,645 frt 87 kr helyeztetett tartalékba, míg az 1890. december 31-én a jövő évekbe érvényben maradó díjkötelezvények összege 24,167,306 frt 81 krra rug. Az 1890-ben kifizetett károk összege 8,345,827 frt 21 kr. A társaság alapítása óta egéaz 1890. december 31-ig 233,717,767 frt 43 krrnyi tekintélyes összeget fizetett ki károk fejében. Ezen összegből 143,424 káresel 443,15616 frt 47 krrnyi kártérítéssel hazánkra esik. Az értékpapírok árfoiam ingadozásának fedezésére szolgáló tartalék 1890. december 31-ikén 1209,030 frt 27 krra emelkedett, noha a kisorvolható értékpapírok csakis névértékükkel lettek a mérlegbe felvéve. A tőke-jitet nyereségartalék az alapszabályok szerinti összegben 2,625,000 frrtal, az ingatlanok tartalék 1,289,480 frt 92 krral és a kates követelések tartaléka 80,000 frrtal maradt változatlanul. Az összes biztosítási alapok 2545432 frt 80 krról 43,330,671 frt 22 krra emeltek és a következőképpen vannak elhelyezve: 1. Ingatlan vagyon és jelzálogok 9,009,007 frt 76 kr. 2. kölcsönök intéseti eliebitásiisai kötvényekre 2,807,812 frt 84 kr. 3. Kölcsönök állami értékpapírokra 38648 frt 74 kr. Értékpapírok 24,507,472 frt 98 kr. Váltók 449,903 frt 81 kr. Folyó számlák és adósok a hitelezők levonása után 627,774 frt 46 kr. 7. Pénzkezelés az intézetnél és bankoknál 2,189,050 frt 63 kr. 8. A részvényesek adóslevelei 3,675,000 frt. Összesen 43,303,671 frt 22 kr. — Tiszta nyereség fejében 737,862 frt 44 kr. lón kimutatva, miből minden egyes részvényre 120 arany forintnyi (egyenlő 300 frankkal) jutalek esik.

— **Útrak és parasztek** czim alatt az elbeszélések újabb sorozatát kaptuk most Mikszáth Kálmán összegyűjtött munkáinak 28. és 29. füzetében. Elég azt mondanunk, hogy Mikszáth elbeszélései és már mindenki érzi a varázsát, mely a maga nemében valóban egyedül álló író műveinek olvasásával együtt jár. Ha volna még valaki a ki a pücc világ jeles fiának munkáit nem ismerő, azok részére csak azt ísmé elhetjük, a mi már többször volt alkalmunk, hogy Mikszáth elbeszéléseiben annyi a kedves vonás, oly tiszta az öröm, a mennyit és a milyent ily classikusan naiv alakban egyetlen modern írónál sem találhatunk. Vegyük ki egy szálát a csokorból, olvassuk el például a „tulvilági utast“... menten kedvünk támad leszedni minden virágunk, ismerni akarjuk Mikszáth tollának minden alkotását. És a ki ily módon az író meg szerette, örömmel fog értesülni arról, hogy összegyűjtött munkáit Révai testvérek (Budapest IV. Váci utca 1) 35 kros, igen csinosan kiállított, vaskos füzetekben adják ki, módot nyujtván ez által mindenkinek, hogy kevés áldozattal oly könyveket gyűjtsön össze magának, melyek soha el nem évülnek, melyek gyűjtyört fognak szerzeni mindaddig, míg csak a kedély utolsó szikrája is ki nem halt beőlünk.

Reményi Csáktornyan.

Lapunk zártakor vetük a Harmonia zene egylettől Budapestről azon örömhírt, hogy a Dunántúli rendezendő 2-ik körúta alkalmával Reményi Ede városukat is föikeresi. Lapunk kiadója a világhírű művészt első körúta alkalmával kereste már föl a Harmoniát azon cébből, hogy Reményi Csáktornyan is érintse. Ez azonban akkor egyáltalában lehetetlen volt. Akkori mellőzetésünkért kárpótolva leszünk azonban június 10-én, a mely napon a nevezett egylet értesítése szerint Bodó Alajos zongoraművész kíséretében Reményi körünkbe érkezik. A mikor ezen öröndetes hírt a nagyközönséggel tudatjuk, míg vele részletesebben foglakozhatánk, tájékoztatásul egyelőre annyit közölhetünk, hogy az estélyi gazdag program mellett említett napon a Hattyu szaló nagytermében tartatik meg, 3, 2, 1-50 fros utós s 1 fros álló helyárak mellett, melyekre előjegyzéseket Fischel Fülöp helybeli könyvkereskedése előzőleg is fogad, a mit a közönségeknek nem is ajánlhatunk eléggé, mert tekintve az előrelátható nagy érdeklődést, a jegyek vásárlását nem igen tanácsos utolsó pillanatra halasztani.

Szerk. üzenet.

— Dr. K. A. Czikket jövőre hagytuk.

FELELŐS SZERKESZTŐ
MARGITAI JOZSEF
Főmunkatárs ZRINYI KÁROLY.

S urednikom moći je svaki dan govoriti med 11 i 12 vurom. — Sve pošiljke t'čnu se zadržaja novinah, naj se pošiljaju na ime **Margitai Jozeфа** urednika vu Čakovcu.

Izdateljstvo:

Knjižara Fischel Filipova kam se predplata i obznane pošiljaju.

MEDJIMURJE

Predplatna cena je:

Na celo leto . . . 4 frt
Na pol leta . . . 2 frt
Na četvert leta . . . 1 frt

Āojedini broji koštaju 10 kr.

Obznane se poleg pogodbe i fal računaju.

na horvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni znanstveni i povučljivi list za puk.
Izlazi svaki tijeđen jedenkrat i to: vu svaku nedelju.

Cluzbeni glasnik: „Medjimurskoga podpomagajućega činovničkoga društva“ „Čakovečke šparkasse“, „Medjimurske šparkasse“, i t. d.

Nekaj iz zdravoslovja.

I. Zrak.

Frizek i čist zrak (luft) znameniteši je za čovjeka nego jelo i pilo, ar ga jemlje dihanjem neprestance, i onda kada spi. Hranivo za čovjeka vu zraku je kisik, on najmre plin (gajz), vu kojem ogeñj bujneše gori; nasuprot je dušik, onaj plin, vu kojem goreće drjevo vugasne, neškodljiva primesa zraku Zrak je, rekel bi, neizmerno morje, koje zemeljsku kruglju pokriva, a mi mu na dnu živimo, ima pak vu sto djeļov 79 od prilike djeļov dušika a 21 djeļ kisika.

Zvun ovih plinov ima vu zraku navjeh vodene pare takaj za življenje potrebne, i ugljične kiseline; nego navjeh željimo da od ove vu zraku ne bude više nego jeden tisućni djeļ, a zrak, vu kojem ima više nego tri tisućna djeļa ugljične kiseline, već je pogibeljen za zdravje.

Kada ti doktor i tvoj zdrav razum navuka daje, da hiže (sobe), gdje stanuješ, dobro preluftaš (prevetríš), tim se brines ponajviše, da se vu zraku ne nakupi preveć ugljične kiseline, kaj bi ti odmah zdravju škodilo. Slušať kak.

Čovjek dihajuć zrak vu pluća, jemlje vu nje kisik, koji mu je tjeļu hrana, a izdišuć povraća zraku za njega ugljičnu kiselinu, koja je tim postala, kaj su se sastavine čovjeka tjeļa sažegle kisikom. Ako li diše vu istom zaprtom prestoru 100 ljudih, to je naravaki, da se bude vu njem 100 krst više ugljične kiseline nalupčalo, nego bi je bilo, da jedan jedini čovjek vu onom istom prestoru diše. Dišuć (dihajuć) anda kvari jeden drugomu zrak, pak čim duže onih 100 ljudih on već priemljeni zrak opet udiše, tim vi se bude on kvarl, ar bude kisika, koji ostaje vu tjeļu, tim više iz onoga prestora nastajal, i tim više se bude ugljične kiseline, dolazeće iz pluća, vu onom prestoru skup spravljalo. Na zadnje bude slab čovjek od onoga zraka, koji je bil već više put ud san, počutil glavobolju, omeglovicu itd. pak more i pogibeljno zbetežati, ako li ga hitro neodpeljaju na frizek zrak, gdje bu se nasako oporavil, ar mu frizki zrak opet podaje skroz potrebno hranivo: kisik, — kak goder mu je prav pomenjkanje toga kisika vu zaprtom prestoru, prenapunjenu ugljičnom kiselinom, zadala betegu.

Odvod sljedi dužnost poglavarstvu, nek se brine i pazi, da budu na vekših ljudskih sastojališćih kak na pjeļu vu teatrih, vu plesnih hižah, špitalih, školah itd. osobite i valjane sprave za luftanje pripravljene.

Nu rekel mi budeš: dobro, ako preluftavam svoju sobu, poglavarstvo ako skrbi za preluftavanje javnih stanjah, onda smo izt rali na polje (vun) onu škodljivu ugljičnu kiselinu; ali pokedob tul ko svjeta po zemlji diše, to bi se vu vanjskom zraku već tuliko ugljične kiseline skup spravilo, da bi moralo od nje već vse ljudstvo postradati, i kisika bi morala sa zemlje ve zevsema nestati!

I bilo bi za sigurno tak, da se pred tobom ne dela čudo, koje kak vsaki dan vidiš, zato i za nje malo mariš. Ono isto, kaj čovjek i živine izmeću iz sebe, ar je za njih gift (otrov), ono je opet za bilje hranivo, najme uljična kiselina; — a bilje za usisanu ugljičnu kiselinu povraća zraku opet kisik, koji je ljudem i živinam potreben. Po tom je moguće, da ljudstvo dalje postoji, kaj je najmre derveće i bilje negov osobiti dobroćinitelj, ar mu vugiblje seguren gift, živuć i rastuć od toga ljudskog otrova gifta.

Nemoreš anda nikaj pregovoriti poglavarstvu, ako te po naputku doktorovom ruka, da sadiš sadje (voćke) i drjeve vu vrtu i kraj drumov, kad znaš, da ti je zeleno listje, sisajuć ugljičnu kiselinu a vraćajuć ti za njega kisik, na bolje čistilo pokvarjenoga zraka.

Vu staro vrjeme bil je prepis: da je vsaki mladić, prvije nego mu se dozvoli ženitba, dužen barem tri voćke (jabuke ili hruške itd) zasaditi; ne samo zato, da mu sadje daje hrane vu sili, da mu vu hladu pod svrznatim drjevom djeća skačju i igraju se, već stoga ponajviše, kaj je zakon kakti znal, da je sadnjak najbolše čistilo za pokvareni zrak vu sobi (hiži). A kaj budeš rekel onomu bukvešu, koji ja dobije dozvolu za ženitbu, vzal je tri jabuke (čepce) odsjeće im korenje ter bojeći se, da se budu ipak prijele, zešpićil je nje kak kolica, na ognju je malo obežgal, pak stopram onda je posadil vu zemlju, pokazjuć obćinskomu poglavarstvu, da ih je zaistinu posadil vu zemlju i da mu ne moreju vezda prekraititi dozvole za ženitbu.

Bedasta glava vkanila je za istinu po glavarstvo; nego sam budeš vezda rekel, komu je škodila?

(Drugiput dalje).

G. F.

SIROTA DEVOJKA.

XXI

Prosim gospone, ja nepazim na to, kaj zakon neprepovjeda, nego sa se samo toga držim: ili nigdar zamuž iti, ili pak

samo takvoga vzeti za muža, koj je iste vjere kak sam ja.

Perczey se nek j malo zbantuvanoga ćutil, i na to rekel: „Tak ovo je mržnja na vjere.“

Naj oprostiju gospone, — odgovorila je Gabriela: — ja jako poštujem i Njihovu vjere, im je i od poganske vjere ljepo i dostojno, da dotični obrnuvši se s obrazom proti izhodu, nastoji moliti onoga gospona svjeta, kojega ne pozna; ali ja njim i tnski oćitujem, da ja samo k on j vjere nagnenje i ćut imam, pod čije krilo i zastavu s božjom pomoćum sreću imala sam dospjeti.

Priznati moramo, da je ovo prava vjere krććanska; pak ako je, pak ako je to božje delo, onda po početku njenom nije meći niti polepsati niti preobrnuti; ar Bog sam na svoje delo pazi.

Prosim draga Raheil!

Naj oprostiju gospone! ja sam već ne Raheil, nego Gabriela, ar sam na krććenju ovo ime dobila.

Anda draga Gabriela! samo njih ovo prosim: naj mi nezameniju svoju vjere s mojom perćonum, ar znaš, da ja na svoju vjere neobra am nikakvu opreznost, nego naproti moji p ršoni prosim njih da bi važnost postavili.

Je, gospone, — odgovorila je Gabriela, — da nebi od zakonskoga mira bila reć ja od vjere nebi napomenula nikaj; pokedob pak je ovo ozbiljna stvar, pak njih bi vkanila, i svoju bućućn st bi na kocku postavila, da nebi većda istinsko oćitovanje njim naprvo donesla.

Vidiu gospone, dok sam još domaj pri roditeljski hiži bila, gda je došla subota, ali svetek, tak mi je po volji i vugodno bi o, da sam s mojim roditelji skupa vu cirkvu išla, i to vu jednu cirkvu.

Da se je to meni dopadalo, imala sam i zloka zato; ar vu našem susedstvu stanuvala je jedna poštena gospodska familija, koje su roditelji vu mešovitoj ženitbi živeli.

Kada su koj svetek ili vu nedelju vu cirkvu išli, gledala sam za njimi, i navjek sam se razzalostila, kada sam opazila, da su se pi jednom vuglu vaigdar razili, otec je išel svojimi sinu vu jednu cirkvu, a mati s kćejami vu drugu cirkvu, kak da bi drugačkoga kakvoga Boga molili, ali kak da bi hotjeuć moliti, se jeden na drugoga bil s dil.

Jedenkrat sam išla k ovoj hiži vu pohode, ar smo navadni bili tam hćiti; pak kaj se pripetilo tam? veksi sin povsvalil se s mlajšom svojom sestrom; i ti

sin počel se je križati i pred svojim sestrom iz križa norca delati; (ar otec je bil luteran, a po njem su i sini bili lu- luteranske vjere, — mati pak je bila ka- toličanske vjere, pak su i kćeri bile kato- ličke vjere) — Zato je mati najprije plus- nula sina si, onda pak otec: mati zato, zakaj se križajuć norca dela iz svoje ses- tre; a otec pak zato, da zakaj se križal, ar se to nepristojni.

Vezda vidiju gospone, roditelji su lju- bili jedan drugoga i po tvali se, pak ipak razlika vu vjere kakve nevugodnosti do- nosi vu hižnom okrugu.

Poleg toga, draga Gabriela, nije ni- kakvo ufanje moguće?

Naj oprostiju gospone, — ja od ovoga nestupim vkrej, kaj sam si vu glavu zabila.

Kaj pak ako bi ja bil katolik, — reknel je Perczey, i čekajući na to odgo- vora?

Gabriela p'egovorla je za čas: „On- da . . . onda bi si morebiti drugač pre- misljila.“

Pak i onda samo morti?

Gospone! ako su vse zaprėke (prėdke) odklonjene, onda iz ove rėci »morti« za- visi volja i želja, i zna se ova rėc i držati.

Ove rėci dale su Perczeyu nekaj batrinvnosti i ufanja. Nekoliko minutah si je premisľjaval, onda se je oprostil i ot- išel.

XXII.

Draga Trezika! — govorila je Ga- briela, jako mi je žal, da ove vse čine i događaje sam prez tebe opravila.

Oh draga Gabriela. Im si ti po prav- vom putu išla, i ja sam se vu tom času za te molila.

Hvala ti sestrice! — rekla je Ga- briela,

Pri biskupovim svećanim obedu bil je takaj biskupov hižni doktor, imenom Jőváry, 30 ljet star snažni čovek. Njemu se je pri obedu pri biskupu takaj dopala Gabriela, osobito pak, gda je zeznal, da je bogata.

Jeden dan, kad se je išel šetat, po- hodil je takaj i Gabrielu Od onda je tak dugo hodil pohađjadjat nju, dok joj nije odkril svoju želju, da bi ju rad za ženu vzeti

Gospone! rekla je Gabriela, ja njim ljepo hvalim na spomenku, ali ja sam već drugomu dala reč, pak i hoćem to reč držati.

XXIII.

Po vuzmu odletelo je šest tjednov. Jednu nedelju pri ranoj službi božjoj bila je nazočna Gabriela i Trezika. Po evangeliumu sel si je plebanoš vu stolec naslonjač; k njemu je došel jeden ljepo opravljeni čovek, pokleknul si je, i molil je vjere božju, i na zadnje se je još pri- čestil.

To je bil Perczey.

Gabriela i Trezika su ga prepoznale. (udeć se, kak je to.

Tajna je ova: Po zadnjem zestanku Perczeyja i Gabriele dojduri dimo, prodal je svoje imanje i hižu, i dva tjedna vučil

se je kršćanski navuk vu Miskolcu, a če- tiri tjedna pak vu Egeru.

Konec sljadi.

Piše:

Glád Ferencz.

Vekivećni terh.

Turski vice-kralj Hakkam ljubil je vrlo razkošnu lepotu svega, kaj ga je okružavalo. Iz toga zroka željel je vrte okolo svoje palače povekšati i polepšati. Vu to ime poku- pi on sva okolo njegove palače lež ča zemljišta, negledeć na to, da su svojih ne- koliko slegov nekoji posjedniki i prek vrėd- nosti začėnili — on je svakomu platił tu- liko, koliko je koj za svoje zahteval ter je ovak i mnogo zemljište preplatił, samo da budu njegovi vrti okolo palače povekšani i polepšani. Samo se je jedna siromaška vdov- ica našla, koja dvoje zemljište, posle nje- zinog oca nasleđeno, iz poštuvanja sta- rine, za nikakovu plaću prodati nije hotela.

Inspektor kraljevskih palačah i zem- ljistaħ da ju pred se pozvati, ter joj naj- prije zdoħra nudja veliku svotu novac a posle još veku za njezino zemljište, ali ona je ostala pri svojem i za nikakovu cenu nije hotela vu pogodbu stupiti. Ova tvrdokornost je inspektora vrlo ljutila te je on na sve moguće načine mudruval, kak bi mu ove vdovice zemljište vu ruke dospelo.

Najedenkrat se domiřli: ako nebu išlo zdoħra, mora iti silom, i kajti je vu Tur- skoj negda tak bilo, kaj nije išlo zakonito, to se je dostiglo proti zakonito, napravi je i ov inspektor kratku pravdu, dal je najmre prećeniti kak je sam hotel vdovićino zem- ljište, vrednost joj je tobož izplatił a zemljište je on sam priklopil k kraljevskim vrtom.

Vdovica vudri v plač i ide pomoć iskat proti tomu nasilju — ali kam? — Ona otide pred turskoga kadiju (sudca) pak mu se prituži, ov ju mirno posluša i kad je svoju pritužbu svu doslovce podnesla, uvidel je kadija, da vdovica ima pravo i da je inspektor kraljevskoga imanja protuzako- nito postupal; — ali je sada stoprv stvar nastala teška, jer akoprem je vdovica bila vu pravu, na koj način bi se kad ja podufal suditi proti vice-kralju, koj je b' navaden svoju volju za zakon držati i šnjom sve po- stieći, kaj mu se je zvidlo.

Ako bude sada kadija vice-kralju prav- vicu dal, tak je kajti savestan človek ne- pravićno sudil i siroti vdovici nejvėkša kri- vicu vćinil, ako pak bu pravićno sudil i na vdoviciinu stran pravicu dosudil, onda se je vice kralju do dna zameril, koja zamera bi ga službe na svaki način, a polag okolnostih i glave mogla koštati.

Kaj je anda sada čineći?

Krivićen nebi rad biti, jer je to proti njegovoj savesti, a ako bu pravićen, mogel bi se glave rešiti, kaj je sigurno neprilićna stvar.

Domisli se najedenkrat nećemu, osedla svojega osla, obesi mu okolo vrata jednu vreću te jaće izraven vu vrte palače, gd- se je baš vice-kralj vu jednoj lėpoj sgradi nahadjał, koje je dal na onem zemljištu sa- zidati, koju je vdovici krivićno i silom vzal.

Kad je vice kralj spazil kadiju gde ja- šuć na oslu, koj ima vreće okolo vrata, k njemu dohadja, nije se malo začuđil; a još

više onda, kaddošavši kadija do njega, skoči s osla dole ter se na kolena pred njega biti i reče:

Dopusti mi o gospone, da si slobodno namećem ov žakelj od zemlje, na kojoj ova Tvoja palača stoji. Hakkam mu je takı do- zvolil.

Kad je vreće bilo puno, zaprosi kadija vice kralja, da bi mu isto pomogel na osla zdići. Hakkamu se je ta prošnja još ćudno- vitija vidla nego ona prveša, za da bu ipak videl kaj kadija stim svojem humorom hoće postieći, pripravi se na zđiganje, prime vreću i počme pomagati. Vreće je ali b'lo pre- teško te su je obođva niti s mesta ne mogli genuti.

Vreće je puno zemlje. — Terh je pre- omehki! veli vice-kralj kadiji — „nemremo ga genuti.“

„Gospone!“ odgovori mu kadija čisto smelo: „Ti pohađjaš ovoga terħa prežmeħ- koga, a ipak ta vreća zadržava samo jedan mali dđl one zemlje, koja si Ti siromaškoj vdovici po krivici oduzel! Kak budeš ti jednoć ovu celu silom prisvojenu zemlju no- siti mogel, kada ti ju nebeski sudec na sud- ni dan na leđja metne?“

Ov kadijin govor je b'la strela vu srđce vice-kralja, on je sad tu, ves zamišljen, vu zemlju gledieći, mućeć stal.

Jedno vrėme je ovak tišina vladala, kad se na jedankrat vice-kralj kajti iz sna prene, kadiju radi njegove srđčanosti i mu- drosti pohvali ter inspektora svojih palačah pred se pozvati zapove, kojemu odmah na- loži, da se siromaškoj vdovici njezino zem- ljište sa svimi već gore sazidanimi sgradami bezodvlaćo natrag predati ima, kaj je već i drugi dan bilo zvršeno.

Prevejani štajerec.

Poznato je, da su godine 1848 — 1849 magjarski honvedi i vu štajersku domarš- rali. Jeden štajerec vincilir pri Omužu, je imal vu svojoj ladićki nekoliko cekinova, kri- žovač škud i cvancig, koje si je siromak kroz tek dugih godinaħ sve malo pomalo prištedival.

Znal je on dobro, da vu ono burno vrėme njegovi zlati i srebernjaki vu ladićki, pod jednostavnim slamnatim krovom gorićke kleci, nikakovu sigurnost nevživaju, jer znal je reći:

»Ako pride tist prekleti magjar, sve mi je odnese.«

Jedan krat je sve te žutake i belce vzal iz svoje skreblice i milo dragal:

„Tisti cekin pa je od cesara Josefa — Bog mu daj dobro!

A tisti Krontalerj pa je od cesarice Ma- rije Theresije, koju Bog pozivi.

Cvancige pa su sve od cesarja Franca, žgnaj mu Bog spomen!

Moram vas sve nekam skriti, da vas nenađe magjar ker sim pride, ar bi vas sve soboj vzeja.»

Ovak se je sam sobom i svojemi belci spominal, ter pri tom premisľjaval, kam bi je vu sigurno mesto pospravil, da je nitko nebu mogući najti.

»Vem kaj stvorim« veli, »na vrtu je zakopam!«

Vseme anda lopatu i motiku i hajd na vrt, a dojduci na mesto med zelje, najedenkrat se nekaj predomisli, s šakom se po čelu vudri i po tiho se podsmehavajuć pričme posel.

A kak je zakopal svoje peneze? Evo ovak.

On je novce i škreblicom vu kojoj su bili, metnul na zemlju, zatim je počel kopati jamu te je zemlju, koju je kopajuć jamu izkopal, hital na peneze tak, da je na koncu, kad je bil gotov, stala ovde jedna duboka jama a poleg iste je bil iz te jame izkopani veliki kup zemlje, pod kojim se je nahadjala škreblica s cekini, škudami i cvancigami.

Ves zadovoljan nad svojom mudrostj um i siguren, oa mu sad novce nikakov honved nije mogući najti, odite posmehece nazad vu svoju klet.

Već nekoliko dni posle toga su čez Ormuške gorice marširali magjarski honved i nekoji tajerski vinciliri su pobegli, jer ratno v. čene i neprijateljska vojska uzna šale, a drugi, koji su bili spametneši, oni su ostali, znajući da niti neprijateljska vojska mirnim i bez oružja ljudem nikaj včiniti neće.

Ovak je to nekoliko dni trajalo, jedni honved i su otišli, drugi došli, kad na jedankrat jedna kompanija fr škkih dojde tam, od kojih nekoliko odmah se upute proti vinciliriji usš-ga štajercu.

„Peneze sim“! zavikne mu jedan honved — „ako nećeš prez zadnjega otea naša na drugi svēt oditi“.

„Dragi gospon magjar, naj mi nikaj nevčine, ali ja neimam penez“ — odgovori štajerec.

„Imas i štajerec — negde si je zakopal — odmah nas pelaj tam, gde si je zakopal.“

Navadno su vu ono doba svi svoje novce zakapali, a to je bilo i honvedom poznato, pak su zato i odmah pogodili, kam je štajerec svoje novce skrivit.

Štajerec sad videći, da nebu drugač, odpelja honveda vu vrt k jami, koju je skopal i pokaže im ju plaćući, pak veli:

„Ovde vu ovu jamu sem je bil zakopal, ali su včera bili već honved i tu, pak su mi je odkopali i odnesli.“

Honved i su gledali vu praznu jamu i nijednomu nije na pamet došlo, da bi novci mogli biti pod onim kupom zemlje poleg jame, nego je samo svaki žalil, da nije već včera tu bil, dok su tobož još novci ovde bili.“

I ovak je prevejani štajerec svoje zu take oslobodil, kojega je posle vrata izpod onoga kupa van vzeli i nazad vu svoju fađičku vu klet odnesel a jamu zasipal.

Tko se vu prvog klasi vozi?

Nije dugo tomu, kaj je na Pragerhof Kanizsa prugi došel na Čakovečki koločvor poleg regule mešoviti vlak (vegyes vonat) a s njim se je i dopeljil jeden osel, koj je bil namenjen za nekoju onde blišnju gospođiju za vodu nositi.

Vlak pred postajom postane a vlakovodja stane pred postaje glavara i javi mu:

„Gospon Stationschef! S ovim vlakom je vu živinskih kolih došel i jedan osel, koj ima ovde ostati, a nitko nezna, gde je tovarni list za njega i kolik je od Gradca do sim za njega za platiti.“

Stationschef: „Je — na pamet neznam niti ja, nego bum odmah išel pogledati vu knjigu za tarife.“

Jeden polag stojeći Nedeličanec: Koj to treba vu kakovu knjigu iti iskat? — Em je to čisto jednostavno. — Ov osel mora platiti za prvi klassis, jer ja sem to i sto krat čul od našega gospona navučitelja Glada povedati, da je on svaki osel, koj se v prvom klassišu vozi.

Em. Kollay.

KAJ JE NOVOGA?

Obćinski birovo razbojnik.

Szép Štefan birovo občine Sályi, ov poštenjak, koji se poleg svoje birovske službe i s tatbinom bavil. Vu mestu Tánásdű bil je takaj i on delnik pri razbojničtvu svojimi pajdaši. Tam je on i svojimi pajdaši imal sumnju, da nekakva devojka (Abraham Flóra) ima 1500 forinti. Ovu sirotu, koja nejma niti otea niti mater, napali su 7-ga majusa po noći ovi razbojniki i hoteli su njoj peneze oteći, — ali su samo 45 forinti vzeli. Na sreću, da se je jedno družinč njezino zbudilo, pobeglo k susedu i larmu napravilo; susedi su se taki zbežali skupa i išli su na pomoć, ali ovih sedem tolsajov je ipak pobeglo, nego su je ipak prepoznali i sudu predali.

Krvoločni otec.

Iz Nagyvárada pišeju: Ovih dnevoov proti jutro išel je Orosz Peter brzčas vu svojoj zmešanjoj pameti po prsti stiha k svojemu spavajućemu malomu detetu i zagutil ga je. Gde je deće već zagutil, išel je k svojoj ženi i nju je nakanił zagutiti, nego ona se je vu pravo vr me prebudila i na njezin krič došli su vu hižu dva ljudi, koji su vun i pred hižom spali i toga vmoritelja otea jesu zvezali i sudu predali. Pri sudu je tak nečemurni otec s tim zgovarjal, da se je s ženom i detetom samo igrati hotel.

Velika nesreća na željeznici.

Vu Pensilvaniji vu Ameriki ziefel je iz šinjah cug, koji je vozil sto težakov. Težaki su išli gasiti jednu šumu, koju je negdo vužgal. Gde je cug već do el vu šumu, na jenkrat se je zrušil i tom prilikom izgorelo je v še vagnah s težaki. Broj mrtvih računava se na 80.

Influenca vu Englezkoj.

Ov beteg, koj je pred ljeto dni i pri nas bėsnil, ter vnoгим zavalde velike neprilike, a i smrt, pojavil se je pred kratko včeme vu Englezkoj. Vu Londonu i vu menših provincijalnih varših harači influenza svom silom ter je od nje obolelo već vrnogo jezer ljudih, a dosta ih je i vumrlo. Prešestnoga tjedna vumrl je i od influence Jordski biskup John Magge. Vu Londonu su oboljeli od influence vnege osobe visokog društva, a med ovimi i veliki děl kotrigov englezkoga parlamenta (orsa koga spravšćil). Influenca najbolje harači vu okolici Jorka, tam je zbetčalo za kratko včeme prek 5000 ljudih. Vu Šfieldu vumrl je 500 ljudh.

Potrošek duhana prešestnoga ljeta.

Prešestno ljetu fabriciral se je vu Magjarskoj 443 milijuna 203 jezere i 726 paklecov duhana, a ljeta 1889-ga 412 milijunov 472 jezere i 115 paklecov, na proti tomu je lani više za 20 milijunov 721 jezera 661 paklecov. — Cigarah fabriciralo se je prešestnoga ljeta (lani) 445 milijunov 361 jezera 896 komadov, a ljeta 1889-ga 429 milijunov 617 jezera 374 komadov. Cigaretah (cigaretlinov) se je proizvelo lani 446 mi-

lijunov 863 jezera 700 komadov, — a ljeta 1889-ga — 429 milijunov 792 jezera 340 komadov, naproti tomu prešestnoga ljeta više za 17 milijunov 71 jezera i 360 komadov. Vseukupni dohodek duhanskog monopola iznosil je lani 37 milijunov 791 jezera 880 forinti, a predprošloga ljeta iznosil je taj dohodek 36 milijunov 106 jezera 518 forinti, naproti tomu za prešestno ljetu opaža se višak od 1 milijun 685 jezera 361 forint. Potrošek cigaretlinov iznosil je ljeta 1881-ga 70 milijunov komadov, a lani prek 446 milijunov, a proti tomu narasel je potrošek cigaretlinov 1881-ga do ljeta 1890-ga za punih 376 milijunov.

Nesreća na pražkoj zemeljskoj izložbi.

Prigodom praške izložbe dogodila se je 8-ga majusa sljedeća nesreća: Kada se je istoga dneva podvećer zamračilo nebo, najjenkrat nastane grozna bura (viher s deždjom), koja je zevsema na nikaj spravila (sfondala) paviljon nekogoj Wendlera fabrikanta rešetarske i špenglarske robe. Viher je svom silom zdignul spomekuti paviljon, (stanje), ter je lupil s njim vu jedno drugo stanje, koje je takaj skvaril. Vu nutrašnosti ove sgrade nahadjaio se je četvero ljudi, ter su tom prilikom težko ranjeni. Nadalje pripovedaju novine od sljedeć ga groznoga dogodjaja, koji je bil nastal zaradi ove strašne bure i deždja vu jednom reštu. Vu jednom reštu bilo je okolo četerdeset ljudi zaprti to mužki i ženskih. Kak je padal silni dešil, nekoje vulice bile su čisto poplavljene, i tak je čez rešetku voda tekla vu rešt. Nu najgrozovitše je bio, gde je voda doprla reštantom do vrata. Vezda su vsi vu zdvojenju počeli kričati „Ogenj! ogenj! akoprem je za istinu voda bila; vezda su se počele narivavati koj bi predi do vratih došel, koje su hoteli vsom silom razbiti, ali nisu nikak mogli. Kada su to sudbeni službeniki začuli, domislili su se taki kakva nesreća more biti i hitro su išli na pomoć i pustili su reštante van. Ženke koje su bile vu reštu omeglele su vse, i kakti takve znosili su je van, gde jim je taki bila doktorska pomoć pruženi. Ovdi se ima zahvaliti suškim inovnikom, kaj su oslobodili od sigurne smrti četerdeset persona.

LOTERIJA. Buda 17-ga mašta 1891. 5 68 82; 40 75

Gabonaárak. — Cena žitka.

1 m.-mársa. — 1 m.-cent.		frt	kr.
Buza	Pšenica	9—50—	
Zab	Zob	7—	—
Rozs	Hrž	8—	—
Kukoricza	Kuruza	7—	—
Árpa	Ječmen	7—	—
Fehér bab	Grah beli	7—50—	—
Sárga	» žuti	6—	—
Vegyes	» zmėšan	5—50—	—

NYILTÉR.*

Nyomatott Foulardok egész selyem méterje 1 frt 20 krtól 4 frt 65 krig (körülbelöl 450 könnfele mintázattal) székűld Henneberg G. (cs. és kir. udvari szállító) gyáriraktára Zúrichben). Minták azonnal küldetnek. Levelekre Svájczba 10 kros bélyeg ragasztandó.

1789 tkvi szám 891

Arverési hirdetményi kivonat.

A száktornyai kir. jbiróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Neumann Ignác végrehajtatónak Majerscsák Gyuláné és Kárász Ottó végrehajtatást szenvedő elleni végrehajtatási ügyében az egyik végrehajtatást szenvedett Majerscsák Gyulánénak kérelme

folytán az árverési feltételeket meg nem tartó vevő Neumann Ignác ellen a befizetendő 1521 ft tőke és járuléka ináut a nkauszai kir. törvényszék (a csáktornyai kir. jbiróság) területén lévő VII hegykerületi 623 tk. 190 hrsz. ingatlan 1200 ft becsárban, ugyanitt 259 hrsz. a. 41 ft, 263 hrsz. a. 36 ft és 265 hrsz. a. ingatlan 110 ft becsárban az árverést ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a tennebb megjelölt ingatlanok az

1891. évi június hó 8-ik napján d. e 10 órákor

a VII hegykerületi község bíró házánaál meg tartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben vagy az 1881. LX. t. cz. 42. § ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1 én 3333. sz. a kelt igazságügyministeri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Csáktornyan 1891. évi ápril hó 30-ik napján.

A csáktornyai kir. jbiróság mint tkkvi hatóság.

KOLLARITS
kir. aljbiró.

843

Kiállítás Páris 1889.



arany érem.

Legnagyobb eredmény!! | Próbálatok és ítéletek!!

A PUSZTÍTÓ TORD-TRIPLE

kiirt patkányt egeret és vakondot anélkül, hogy más háziállatoknak kárt okozna. — Ezen szer sem Arsenikumot, sem Strychnint, sem Phosphort vagy más a hányást ingerlő szert nem tartalmaz és háziállatoknak teljesen ártalmatlan.

Arak: Egy nagy csomag 1 frt., egy kis csomag 50 kr.

Ezer forintot fizetek annak, ki bebizonyíthatja, hogy egy a Tord-Tripet felülmúló szer létezik, mely főképen — mint ez — a háziállatoknak nem árt, míg ellenben más phosphorvegyülék elpusztít kutyát, macskát és legkellemetlenebb büzt terjeszti.

A. Cousseau Traverse Gazzino Marseille,
a francia-, belga- és olasz-allamvasutak szállítója.

Kapható HEINRICH MIKSA fűszerkereskedésében Csáktornyan.

826 4-6

ROBEY & COMP.

gépgyárosok BUDAPESTEN, IX. Rákos-utca 5-9.

Iroda IX Üllői-ut (Aug 1-től kezdve Rákos-utca 1.

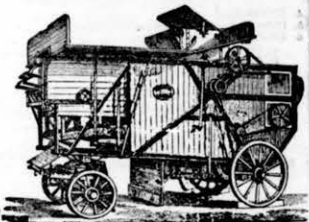
ajánlják kevés tüzelő anyagot igénylő

GŐZMOZGONYAIKAT és CSÉPLŐGÉPEIKET

melyek az eredetileg általuk alkalmazásba vett szabadalmazott vaskerettel, kettős működésű meghosszabbított szalmarázókkal, és megnagyobbított törek- és pelyvarázó-szekrényekkel éltetnek;

továbbá kasztrakó-gépeiket és más egyéb nemű gazdasági gépeiket, és eszközöket. Vízszint fekvő talapzatos gőzgépeket egyszerű és Compound-rendszer szerint, Cornwall gőzkazánait, szab. Robey stabil gőzgépeket mozdonykazánnal malmaikat és malomberen dezési tárgyaikat a legjutányosabb áron.

Árjegyzékek és költségvetések kívánatra dij- és bérmentesen megküldetnek. 844 1-6



958/tk. 91.

Arverési hirdetmény.

A perlaki kir. jbiróság mint tkkvi hatóság részéről közhírré tétetik, hogy Purics Mihály hodósáni lakos végrehajthatónak Purics József hodósáni lakos végrehajthatást szenvedett elleni ügyében a jelzalogilag biztosított 73 ft 80 kr. tőke, ennek 1890. július 14-től folyó 6% kamatai és 30 ft eddig, ugy ez alkalommal 10 ft 65 krban megállapított árverés kérelmi költség behajtása czéjából a perlaki kir. jbiróság illetve n. kanizsai kir. törvényszék területéhez tartozó Hodósán község 117. számú tkjében foglalt 133. hrsz. beltelkes ház adóbizonnylatra való tekintettel s az 1881. évi LX. t. cz 156. §-a alapján 388 ft kikáltási árban Hodósán község házánaál

1891 évi május hó 27-ik napján d. u. 3 órákor

D. Tersánszky Gyula perlaki lakos mint felperesi ügyvéd vagy helyettese közbenjöttével megtartandó nyilvános árverésen el fognak adatni.

Kikiáltásiár a fentebb kített becsár.

Árverezni kívánók tartoznak a becsár 10 százalékát készpénzben vagy óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni. Vevő köteles a vételárt 3 egyenlő részletben még pedig az elsőt az árverés jogerőre emelkedésétől számítandó 8 nap a., a másodikat u. a. 10 nap a., a harmadikat u. a. 15 nap a. minden egyes részlet után az árverési napjától számítandó 6% -os kamatokkal együtt az árverési feltételekben meghatározott helyen és módozatok szerint lefizetni. Ezen hirdetmény kibocsájtásával egyidejűleg megállapított árverési feltételek a hivatalos órák alatt a perlaki kir. jbiróság tkkvi osztályánál s Diáskovecs község előjáróságánál megtekinthetők.

Kelt Perlakon, a kir. jbiróság mint tkkvi hatóságnál 1891. február hó 21-ikén.

10894.

Zalavármegye alispánjától.

ni 891.

Pályázati hirdetmény.

Zalavármegye törvényhatóságánál lemondás folytán megüresedett és 600 ft fizetéssel és 120 ft lakbér illetménynyel javadalmazott

IV. aljegyzői állásra

ezennel pályázatot hirdetek.

A pályázni kívánókat felhivom, hogy az 1883. évi I-ső trvez. 1-ső és 5-ik §-aiban meghatározott minősítésüket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényeiket Svasits Benő főispán ur Óméltóságához címezve hozzám folyó évi június hó 10. napjáig nyujsák be, mert az ezen határidőn tnl beadott kérvények figyelembe vételni nem fognak.

Zala-Egerszeg, 1891. május hó 20-án.

Csertán,

Zalavármegye alispánja.

845

ASSICURAZIONI GENERALI 1890. ÉVI MÉRLEGE.

Nyereség- és veszteség-számla az A mérleghez (1890.)

KIADÁS

BEVÉTEL

A tétel neve	Üzlet			Vagyon			Összes		
	bevételek			kiadások					
	frt	kr	kr	frt	kr	kr	frt	kr	kr
1. Díjtartalék a múlt évről:									
a) tőbiztosítás	1997213531								
b) szállítványbiztosítás	19471496								
c) jégbiztosítás	7261276		219454121						219454121
2. Tartalék oly károkra, melyek 1889. decz. 31-én még függőben voltak:									
a) tőbiztosítás	35053840								
b) szállítványbiztosítás	28855329								
c) jégbiztosítás	195031	641043							641046
3. Díjak a törések levonásával:									
a) tőbiztosítás	705684537								
b) szállítványbiztosítás	856707								
c) jégbiztosítás	20742142	894071900							894071900
4. Kötvényilletékek:									
a) tőbiztosítás	27513477								
b) szállítványbiztosítás	29649496	30439640							30439640
c) jégbiztosítás									
5. Tőke elhelyezések jövelemje:									
a) Értékekre adott előlegek kamatai	129459								
b) Állam- és más értékpapírok kamatai és osztalékai	29813433								
c) Kamatok váltóleaszamból, folyó számlától és ágió	3169978		26099970						26099970
6. Nyereség különféle értékesítések folytán									
a) tőbiztosítás									
b) szállítványbiztosítás									
c) jégbiztosítás									
Összesen			1208070091			27381889			1235451980

Nyereség- és veszteség-számla a B mérleghez. — Életbiztosítási osztály. (1890.)

A tétel neve	Üzlet			Vagyon			Összes		
	bevételek			kiadások					
	frt	kr	kr	frt	kr	kr	frt	kr	kr
1. Díjtartalék a múlt évről:									
a) tőbiztosítás	2663410201		2593382966						2593382966
2. Tartalék 1889. decz. 31-én függőben levő károka									
a) halálesetre szóló biztosításokra	437946729		41913549						41913549
b) életre szóló biztosításokra	48369693								
c) járadékokra	7381192	43912596							43912596
3. Kötvénydíjak									
a) tőbiztosítás	6949997								
b) szállítványbiztosítás	143515								
c) jégbiztosítás	87638166								
4. Díjtartalék átadott visszontbiztosításokra									
a) tőbiztosítás	1661057								
b) szállítványbiztosítás	23367487								
c) jégbiztosítás	14972941								
5. Kibehelyezett tőkék jövelemje:									
a) Értékekre adott előlegek kamatai	134729163								
b) Állam- és más értékpapírok kamatai	110496629								
c) Folyó számlák kamatai	24232534								
d) Az ingatlanok használatából származó jövedelmek	1041095								
e) Életbiztosítások jövelemje	24232534		24232534						24232534
f) Életbiztosítások jövelemje	1041095		1041095						1041095
6. Nyereség különféle értékesítések folytán									
a) tőbiztosítás									
b) szállítványbiztosítás									
c) jégbiztosítás									
Összesen			3326401450			25273639			3351675081

VAGYON

Az ASSICURAZIONI GENERALI vagyonállása 1890. deczember 31-én.

TEHER

A tétel neve	A			B			ÖSSZESEN		
	frt			frt			frt		
	kr	kr	kr	kr	kr	kr	kr	kr	kr
1. A részvényesek adósságlelei a tőke be nem fizett részéről	1837500		1837500						1837500
2. Ingatlan bírtok:									
a) városi telkek		405600318			379664233				379664233
b) földbírtokok (gazdasági lejtárak)		267303915							267303915
c) 1890. deczember 31. még el nem adott gazdasági termények a társaság földbírtokaitól		10250672			10250672				10250672
3. Kölcsönök a társaság életbiztosítási kötvényeire		277446784			280781294				280781294
a) Aktív élet-járadékok és jelzálog által biztosított, a felek halálakor felveendő tőkék vételára		33345							33345
4. Kamatozó jelzálogilag biztosított tőke-kölcsönök ingatlanokra (a) folyó	134328231				139546110				139546110
b) jelzálog osztályba tartozók (b) hitelrekesz	626379								626379
5. Kölcsönök letétmennyezett állam- és más értékpapírokra	2936948		928829		3965877				3965877
6. Állam- és más értékpapírok	464198381		186518917		245717298				245717298
7. Váltók a társaságban	44800381				44800381				44800381
8. Előlegek a jelzálogosztályra (alapsz. I. ez. 4. pont)		27222261			27222261				27222261
9. Pénzek folyó számlán különböző bankoknál és hitelintézeteknél	110747165		80876098		191623153				191623153
10. Készpénz-készlet a társaság pénztárában	5614143		4332104		10446247				10446247
11. Készpénz-készlet a hűtők pénztárában	9968010		7267579		17235589				17235589
12. Maradvány a visszabiztosítottak számlájából	36748784		26584563		63333347				63333347
13. Maradvány az intézet hűtőknek számlájából	96287411		12086335		108373746				108373746
14. Maradvány az A mérleg folyó számlájából		43466124			43466124				43466124
15. Adósságkülönbség címek alatt	42818508		31761140		74579648				74579648
a) Adósságkülönbség címek alatt		8988724			8988724				8988724
b) Letét készpénz és biztositások gyanánt	61897900		51872316		113872216				113872216
c) Letét Goldschmidt alapítvány	3000				3000				3000
16. Díjtartalék átadott élet-visszabiztosításokra					80351700				80351700
17. Birtok és vasszerzőknyvek a társaság összes hivatalában, cég táblák, papír és nyomtatvány az összes raktárakban									
18. Előlegezett jutalékok és szervezési költségek									
Az 1890. deczember 31-én a jövő évekre érvénylen maradó díj-költségek értéke	108220640		367459450		475680090				475680090
A jövő éveken lejárandó tőbiztosítási díjak									94.167.801
Összesen			3326401450		25273639				3351675081

A cs. kir. szab. Assicurazioni Generali Központi Igazgatósága Triestben:
 Dr. Bassoni Richard, Besso M., Bruck Ottó, dr. Calabi E., Morpurgo József, Segre V. — A vezérigazgató: Besso János
 Magyarországi vezérigazgatóság BUDAPESTEN, Dorottya-utca 10. sz. az intézet/számj. hátsóában.

Bővebb részmondási jelentések az alanti ügynökkönnél kaphatók. Ugyanott felvilágosítások a legnagyobb készséggel adnak és élet-, tő-, szállítvány- és jégbiztosítások az Assicurazioni Generali, jégbiztosítások a Magyar jég- és viszontbiztosító részvénytársaság és baleset ellen való biztosítások az Első osztr. Általános baleset ellen biztosító-társaság számára a legelőőbb díjak és a legelőőbb feltételek mellett elfogadhatók.

A csáktornyai főigazgatóság

Benedikt E. és fia.